

اپلیکیشنی که «ناگفته‌های تفاهم‌نامه ایران و چین» آن را بر سرزبان‌ها انداخت

«کلاب‌هاوس» و جذابیت «فضای آزاد رسانه‌ای» برای کاربران ایرانی

سعیده علیپور

خبرنگاران شکل گرفته بود از تندروترین عنصر جبهه پایداری تا روزنامه‌نگاران مهاجر به خارج از کشور، همه مستقیم یا غیرمستقیم بدون اینکه باهم دعوا کنند، در گیر گفت‌وگوی فعال شدند.

امکانی که به نظر می‌رسد پس از سال‌ها فضای بسته در اجتماعات حقیقی و امکانات محدود شبکه‌های مجازی و فیلتر شمار زیادی از اپلیکیشن‌ها و سایت‌های ارتباطی پر کاربرد، برای جامعه ایرانی تازگی دارد و به ادعای برخی می‌تواند زمینه‌ساز داغ شدن تئور انتخاباتی باشد که حداقل تا پایان سال گذشته، کمتر کسی آن را پر شور ترسیم کرده بود.

کلاب‌هاوس چیست؟

اما کلاب‌هاوس چه خدمات ویژه‌ای برای سایر اپلیکیشن‌ها ارائه می‌دهد که می‌تواند از آن توقع پیامدهای مثبتی برای تعاملات اجتماعی، سیاسی و حتی انتخابات ریاست جمهوری آتی ایران داشت؟

کلاب‌هاوس (Clubhouse) یک اپلیکیشن در شبکه اجتماعی است که در سال ۲۰۲۰ راه‌اندازی شد و در اوایل سال ۲۰۲۱، تنها در اپ استور بیش از ۵ میلیون بار دانلود شد.

چیزی که کلاب‌هاوس را متفاوت می‌کند نبود متن، عکس و ویدیو است. این اپلیکیشن صرفاً صوتی است. همچنین، همه چیز زنده و هم‌زمان اتفاق می‌افتد.

کلاب‌هاوس را می‌توان به یک پادکست زنده تشبیه کرد که مردم در آن حضور دارند و در لحظه، درباره موضوعات مختلف صحبت می‌کنند. می‌توان در این شبکه اجتماعی چت‌های شخصی و گروهی ساخت که هر کسی نتواند در آن حضور داشته باشد. این شبکه اجتماعی به صورتی طراحی شده است که کاملاً با زندگی واقعی مردم در تعامل باشد. شعار کلاب‌هاوس این است که

مکالمات باید زنده تجربه شوند و جایی ضبط نخواهند شد. هر چند آن چه اتفاق افتاده خلاف این را ثابت می‌کند. از آنجایی که کلاب‌هاوس فعالانها از طریق دعوت‌نامه و برای سیستم عامل «آی او اس» قابل دسترسی است، شبکه‌هایی نیز به موازات آن راه‌اندازی شده که مکالمات کلاب‌هاوس را منتشر می‌کنند و در اختیار کسانی که پشت درهای بسته کلاب‌هاوس هستند یا گوشی آیفون ندارند قرار می‌دهند.

در کلاب‌هاوس شما می‌توانید خودتان یک اتاق مجازی ایجاد کنید یا به اتاقی بپیوندید که دیگران دارند در آن صحبت می‌کنند. هر چند هر کلاب مدیران خاصی خود را دارد، اما تمام کاربران می‌توانند پس از کسب نوبت (با بالا بردن دست) به صحبت بپردازند و به سادگی در بحث مشارکت کنند.

یکی از دلایل شهرت یک شبکه کلاب‌هاوس استفاده بعضی از ثروتمندترین و معروف‌ترین افراد دنیا از این اپلیکیشن است. غول‌های فناوری مثل ایلان ماسک و مارک زاکربرگ؛ رپرهای مثل دریک و کاتیه وست؛ و ستاره تلویزیونی اپرا وینفری امروز از کلاب‌هاوس استفاده می‌کنند. ایلان ماسک صوتی بودن این اپلیکیشن را باعث تمرکز بیشتر مخاطبانداشته و آن راستایش می‌کند. در ایران نیز پیوستن چهره‌های سیاسی و حتی کسانی که احتمال دارند پتانسیلشان در انتخابات ریاست جمهوری قوی است بر شهرت این اپلیکیشن در کشور افزوده است.

کلاب‌هاوس فیلتر می‌شود؟

اما در این میان دلنگرانی‌هایی در خصوص فیلتر این شبکه اجتماعی تازه تأسیس همچون فیسبوک و توییتر و... وجود دارند. گرچه محمد جواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات با تأکید بر این که بعید می‌داند برنامه‌ای برای فیلتر این شبکه وجود داشته باشد،

که «خبرنگاران رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از ایران و مخالفان سیاسی مخالف حکومت» اجازه سؤال کردن نداشته باشند؛ توصیه‌ای که به طور آشکار خلاف ساختار فنی و ماهیت این شبکه اجتماعی است. اما این قابلیت که کنترل و حذف سخنرانان در اختیار مدیر جلسه است، موجب شد که در روزهای گذشته فرید مدرسی که با تشکیل یک اتاق در کلاب‌هاوس موفق شد هشت هزار نفر را به همراه ظریف و آذری جهرمی به این شبکه اجتماعی بیاورد؛ مغضوب جمعی از خبرنگاران رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور شود و او را پورت کنند، به گونه‌ای که دیگر نتواند هیچ اتاقی در این شبکه راه‌اندازی کند.

کلاب‌هاوس و دور زدن صدا و سیما

اما در این میان آنچه بیش از هر چیز دیگری به چشم آمد، ارتباط مستقیم مسئولی با مردم بدون استفاده از رسانه رسمی صدا و سیما بود. حضوری که برخی آن را بی‌واسطه و بدون مداخله‌گری‌های جناحی توصیف کردند. در این باره سیاوش فلاحپور، فعال رسانه‌ای در واکنش به گفتگوی آنلاین وزیر امور خارجه در یکی از اتاق‌های گفتگوی کلاب‌هاوس در توییتر خود نوشت:

«مشارکت جواد ظریف در کلاب‌هاوس با بیش از ۸ هزار مستمع نشانه‌ای دیگر از حرکت جامعه ایران به سوی پایان انحصار رسانه‌ای صدا و سیما است. تنها راه مخالفان این روند، فیلترینگ و بسته‌تر کردن فضا است». احتمالی که برخی البته آن را دور نمی‌دانند مخصوصاً با بخشنامه‌ای که در دی ماه ۹۸ رئیس قوه قضاییه آن را ابلاغ کرد و بر اساس آن هر گونه فعالیت در زمینه «صوت و تصویر راگیر» را صرفاً بلاک چین و اینترنت ماهواره‌ای، باعث منسوخ شدن فیلترینگ خواهد شد. اصولاً باید فیلترینگ فراموش شود و اگر فناوری جدیدی در راه است، در فکر فیلترینگ نباشیم».

با این حال این صحبت‌های وزیر ارتباطات هم دلنگرانی‌ها را رفع نکرد و برخی منتظرند با شروع کار رسمی جلسات کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه و پر تعداد شدن کاربران ایرانی اپلیکیشن، این کمیته بفرق فیلتر آن بیافتد.

ریپورت‌گرداننده اتاق ظریف در کلاب‌هاوس!

بحث فیلترینگ در این شبکه اجتماعی سویه دیگری نیز دارد. پس از جلسه مجازی محمد جواد ظریف که محمد جواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات، هم در آن حضور داشت، یکی از مدیران این جلسه ادعا کرد که «مسئولان فرا تر از وزارت خارجه» اعلام کرده بودند شرط حضور ظریف در جلسه این بوده

در حالی که برخی معتقد بودند صدا و سیما باید این نقش را ایفا می‌کرد؛ نشست «ناگفته‌های تفاهم‌نامه ایران و چین» با حضور وزیر و سخنگوی وزارت خارجه کشور در شبکه اجتماعی تازه تأسیس «کلاب‌هاوس» در ساعات پایانی ۱۱ فروردین ماه برگزار و جنجال برانگیز شد

توسط اصول‌گرایان زده می‌شود و نه تنها اصلاح‌طلبان، بلکه احمد خمینی، خبرنگاران بی‌بی‌سی و مخالفان نظام هم در آن حضور دارند. این هم‌نشینی و این آزاد بودن موضوعات مسئله‌ای است که برای عموم افکار سیاسی و رسانه‌ای ایران جذاب است. درباره انتخابات بحث می‌شود و هم‌زمان خبرنگاران نزدیک به قالیباف، خبرنگار بی‌بی‌سی و خبرنگار اصلاح‌طلب در یک کلاب حضور دارند و نه تنها درباره انتخابات با هم گفت‌وگو می‌کنند بلکه گاهی با شوخی و خنده به‌بهنشینی عیدانه هم می‌پردازند.

در حالی که این روزها نشست وزیر خارجه در این فضای تازه تأسیس مجازی نام این اپلیکیشن را بر سر زبان‌ها انداخته است؛ حمیدرضا جلالی‌پور، جامعه‌شناس و فعال سیاسی اصلاح‌طلب هم می‌گوید: «دوروز پیش هشت هزار کاربر فعال ایرانی (البته از میان آیفون‌داران!) از طریق نرم‌افزار کلاب‌هاوس از جوادظریف درباره سیاست خارجی سوال کردند و تجربه نادری بود. ظریف وزیر خارجه ایران برای مدت طولانی به شهر و ندان ایرانی سر موضوع مهم حاکمیتی سند راهبردی چین و ایران، آن هم آخر شب، جواب می‌داد و هم‌زمان خبری می‌شد».

او ادامه می‌دهد: «نرم‌افزار کلاب‌هاوس فضای پلورالی را ایجاد می‌کند. تندروترین‌ها در کنار دگراندیشان با ظریف چالش می‌کردند. حتی روزهای قبل و بعد از انقلاب ۵۷ چنین تکرار خشونت‌پرهیزی در گفت‌وگوهای مردمی در مقابل دانشگاه تهران در خیابان انقلاب تشکیل نمی‌شد. او همچنین ابراز امیدواری کرد که پس از انتخابات خرداد ۱۴۰۰، این فضای گشوده رسانه‌ای محدود نشود. در این میان برخی معتقدند اگر کلاب‌هاوس همین‌طور بدون فیلتر دسترسی باشد، نهادهای نظارتی یا امنیت در باره استفاده از آن به فعالان رسانه‌ای و سیاسی تذکر دهند و نسخه اندر وید آن نیز عرضه شود می‌توان انتظار داشت که این اپلیکیشن در آستانه انتخابات بسیار موثر افتد و کاربران زیادی پیدا کند.

سایت سلام‌نو در نقد این اپلیکیشن نوشته است: «کنکه قابل توجه نبود سانسور و هم‌نشینی چپ و راست در کلاب‌هاوس است. کلابی درباره رجل سیاسی بودن سید حسن خمینی

اهمیت دارد ولی سرمایه اجتماعی نظام سلامت و هزینه‌های شیوع مجدد بیماری و اثراتش بر اقتصاد خرد و کلان کشور نیز بی‌اهمیت نیست. گفتیم: اگر به حرف‌های کارشناسی مان گوش ندهند بهار سختی در پیش است. شاید بدین دلیل باور نکردند که اولاً وزن ویروس و مواتسیون یافته را در محاسبات اپیدمیولوژیک نامی شناختند و ثانیاً سه پیک سنگین قبلی را آرام، بی‌صدا و مظلومانه همکارانمان مدیریت کردند و گروهی فکر کردند

که فراز و فرود منحنی‌ها شاید به شیوه فتوشاپ است! در روزهای گذشته بارشای خسته و دل شکسته دانشگاه‌های علوم پزشکی تماس داشتیم. به شدت نگرانند، بیمارانشان در حال افزایش و تخت‌هایشان در حال پر شدن است. ضمن آنکه می‌دانند در این خیز جدید اولاً زنجیر مهار غول سرکش بیماری با ویروس جدید گسترده‌تر است و ثانیاً خود و سر باران مدافع‌شان خسته‌تر. روزهای سختی در پیش است».

از گوشه و کنار

وجود مشکل در توزیع دارو خانه‌ای انسولین

معاون اجرایی مدیر پرست بیماری‌های واگیر و رئیس اداره دیابت وزارت بهداشت گفت: به بیماران دیابتی

هشدار دادیم تا از خانه بیرون نروند، اما توزیع نادرست انسولین در دارو خانه‌ها باعث شد تا بیماران برای تهیه دارو به چند دارو خانه مختلف بیرون از خانه سر بزنند. علیرضا مهدوی به این‌ها گفت: در این یک سال به دلیل شیوع کرونا مشکلاتی به وجود آمد که نمی‌شود آمار دقیقی از وضعیت دیابت طی یک سال گذشته ارائه کرد، چون این مدت سرویس‌رسانی، مراجعه‌های بیماران و تیم غربالگری مشکل داشته است، بنابراین اطلاعات کافی در دست نداریم.

ترک تحصیل ۳۰ تا ۴۰ درصدی دانش‌آموزان در برخی شهرستان‌ها

نماینده مجلس یازدهم نسبت به ترک تحصیل ۳۰ تا ۴۰ درصدی دانش‌آموزان در برخی از شهرستان‌های کشور ابراز نگرانی کرد. به گفته بهروز محبی، زبر ساخت‌های مناسب جهت استفاده از نرم‌افزار شاد فضای اینترنتی برای آموزش مجازی در برخی نقاط دور دست و شهرستان‌ها آماده نبود، از این رو عده زیادی از دانش‌آموزان فرصت تحصیل را از دست دادند.

روشن کردن آتش در جنگل جرم است

فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور گفت: دو سامانه تلفنی ۱۲۹ و ۱۵۰۴ آماده دریافت گزارش‌های مردمی از وقوع تخلفات احتمالی در جنگل‌ها و مراتع است. سرهنگ علی عباس‌نژاد، به این‌ستا گفت: در ۱۰ روز ابتدایی فروردین ماه بیش از ۳۰ فقره آتش‌سوزی در جنگل‌های کشور داشتیم که با حضور به موقع نیروها، جلوی گسترش آتش گرفته شد. عباس‌نژاد گفت: برخی از زباله‌هایی که نور را منعکس می‌کنند مانند بطری‌های شیشه‌ای سبب وقوع آتش در جنگل‌ها و مراتع کشور می‌شود. به گفته وی، برتاب ته سیگار در جنگل‌ها و مراتع یا حاشیه جاده‌های جنگلی نیز می‌تواند سبب وقوع آتش در این مناطق شود.

کاهش ورود ضایعات حجیم به آزادکوه

مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران از کاهش چشمگیر ورود ضایعات حجیم به آزادکوه و استفاده از پسماند‌های میدانی میوه و تره‌بار برای تولید کمپوست خبر داد. صدرالدین علیپور گفت: از آورده‌های گذشته مدیریت متمرکز پسماند‌های حاصل از هر سر درختان و پسماند‌های حجیم شامل چوب، تیر و تخته، میل و... به پیمانکار بخش خصوصی در محل سایت آزادگان و آغاز شد و از ورود حدود ۷۵۰۰ تن سروسری ضایعات حجیم و چوب و سرشاخه به مرکز دفع آزادکوه و چهار دیواری‌های مناطق جلوگیری شده است. وی در ادامه به استفاده از پسماند‌های میدانی میوه و تره‌بار اشاره کرد و افزود: این کار آغاز شده و در آینده روزانه ۱۰۰ تن پسماند میدان مرکزی میوه و تره‌بار به صورت متمرکز مدیریت و از ورود آن‌ها به مرکز آزادکوه جلوگیری می‌شود.

تصادفات جاده‌ای و گسترش کرونا زمینه‌ساز شد؛

افزایش ۸۰ درصدی مراجعه به مراکز درمانی و اورژانس‌ها

رئیس سازمان اورژانس کشور با هشدار نسبت به وجود دو تهدید هم‌زمان تصادفات جاده‌ای و گسترش کرونا در جاده‌ها و دورهمی‌های تفریحی، گفت: متأسفانه آمار مصدومان حوادث ترافیکی نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته و مأموریت‌های اورژانس برای حوادث ترافیکی بسیار زیاد است. پیر حسین کولیوند گفت: مراجعه به مراکز درمانی و اورژانس‌ها تقریباً ۸۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش پیدا کرده است و تلفات جاده‌ای نیز افزایش زیادی داشته است.

خبر

وزارت بهداشت پیش‌بینی کرد:

خیز چهارم کرونا قطعی است

دیروز در حالی پیامک وزارت بهداشت به تلفن همراه شهروندان ایرانی ارسال شد که شمار مرگ و میرهای ناشی از کرونا دوباره از مرز ۱۰۰ نفر گذشت. در پیامک وزارت بهداشت با اشاره به قطعی بودن خیز چهارم کرونا در سراسر کشور به مردم توصیه شد تا برای حفظ سلامت و جان خود و خانواده، به سیزده‌ه‌بر نروند، خارج از منزل ماسک بزنند و از حضور در دورهمی‌های خانوادگی، مراسم عروسی و سوگواری و محیط‌های پرجمعیت پرهیز کنند.

افزایش شهرهای قرمز و نارنجی

در همین حال دیروز سخنگوی وزارت بهداشت با اشاره به ۳ رقی شدن آمار جانب‌گتگان کرونا، گفت: در ۲۴ ساعت گذشته ۱۱۷ تن از هموطنان خود را بر اثر ابتلا به کرونا از دست دادیم. به گفته سیماسادات لاری، در حال حاضر ۴۶ شهرستان قرمز و ۱۱۹ شهرستان نارنجی هستند و

بر اساس مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا مسافرت «از» و «به» شهرهای با وضعیت قرمز و نارنجی، ممنوع است.

انتقاد وزیر بهداشت از سفرهای نوروزی

در این میان در حالی که تعطیلات نوروز با حداقل محدودیت‌ها برگزار شد، وزیر بهداشت از سفرهای نوروزی مردم انتقاد کرد و هشدار داد که روزهای سختی پیش رویمان است. سعید نمکی با انتشار متنی در صفحه اینستاگرام خود ضمن انتقاد از مجاز بودن سفرها و تصمیم‌های اخیر مسئولان برای نوروز ۱۴۰۰، نوشت: «روزهای سختی در پیش است. خداوند یاری‌مان کند تا نمایم، تا دست‌آورد افتخار آمیز روزهای سخت تحریم به سادگی به یاد نرود. تا شرمسار آنان که پایداری و همراهی‌مان کردند و شرمند روح بلند مدافعین سلامت و خانواده‌هایشان نشویم و...». او نوشت: «ویروس سرکش انگلیسی از راه